

Uitgebreide toelichting van het meetinstrument

Unified Parkinson's Disease Rating Scale (UPDRS)

November 2014

Review: 1 de Rooy M
Smeets W
2 Jungen MJH
Invoer: Bokhorst ML

1 Algemene gegevens

	Het meetinstrument heeft betrekking op de volgende categorieën
Lichaamsregio	Overige, ongespecificeerd
Aandoening (ICD)	Zenuwstelsel en zintuigen Parkinson
Domein 'Menselijk functioneren' (ICF)	Mentale functies Activiteiten Stem en spraakfuncties Zelfverzorging Mobiliteit/bewegen

- *Korte beschrijving* → De Unified Parkinson's Disease Rating Scale (UPDRS) is een meetinstrument om motorische en gedragsmatige aspecten van de ziekte van Parkinson in kaart te brengen en te scoren met behulp van een enkelvoudig getal. De vragenlijst heeft betrekking op de stand van zaken in de afgelopen week. Het meetinstrument bestaat uit 42 items onderverdeeld in 4 subcategorieën: I: mentale functie, gedrag en stemming; II: ADL; III: motorisch onderzoek; IV: complicaties van de therapie. De score geschiedt d.m.v. een 5-puntsschaal (0-4), behalve de items 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42. Hierbij geschiedt de score d.m.v. een 3-puntsschaal (0-2).¹⁻³
- *Doelgroep* → patiënten met de ziekte van Parkinson^{1,2}
- *Auteur:*
 - ✓ *Oorspronkelijke versie* → Fahn S, Elton RL (1987)^{1,4}
 - ✓ *Nederlandse versie* → van Weegen EEH, et al. (2005)⁵

2 Doel van het meetinstrument

Combinatie van →

- Evaluatief / effectiviteit
- Inventariserend

3 *Soort / vorm van het meetinstrument*

- *Combinatie van* → vragenlijst en observatielijst²
- *Opbouw* → totaal 42 items
 - subcategorie I : mentale functies, gedrag en stemming (4 items)
 - II : ADL (13 items)
 - III : motorisch onderzoek (14 items)
 - IV : complicaties van de therapie (11 items)^{2,3}
 - V : Hoehn en Yahr-classificatie
 - VI : Schwab en England ADL-schaal
- *Invulinstructie* → gesloten vragen in te vullen door therapeut²
- *Meetniveau* → per item: wijze score (variabel); meetniveau ordinaal²
- *Meetniveau* → per subtest: wijze score (variabel); meetniveau ordinaal²
- *Meetniveau* → totaalscore: wijze score (0-199); meetniveau ordinaal²

4 *Verkrijgbaarheid*

- *Opvraagbaar bij* → De Nederlandstalige vragenlijst is opgenomen in het boekje: "Klinimetrie bij de ziekte van parkinson".⁵
De Engelstalige versie staat op de website van het Tijdschrift voor psychiatrie⁶:
<http://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/measuringinstruments/121>
- *Geschatte kosten* → Engelstalige versie: gratis te downloaden
Nederlandse versie via het Nederlands Paramedisch Instituut (NPI)⁵
- *Copyright* → ja

5 *Methodologische kwaliteit*

Gegevens over de methodologische kwaliteit staan o.a. in de volgende review:

UPDRS

- Clarke DE, Ko JY, Kuhl EA, van Reekum R, Salvador R, Marin RS. Are the available apathy measures reliable and valid?: a review of the psychometric evidence. 2011⁷

Verdere gegevens over de methodologische kwaliteit vindt u ook in:

UPDRS/MDS-UPDRS

- Goetz CG, Stebbins GT, Tilley BC. Calibration of unified Parkinson's disease rating scale scores to Movement Disorder Society-unified Parkinson's disease rating scale scores. 2012⁸

UPDRS

- Martinez-Martin P, Forjaz MJ. Metric attributes of the unified Parkinson's disease rating scale 3.0 battery: part I: feasibility, scaling assumptions, reliability, and precision. 2006⁹
- Forjaz MJ, Martinez-Martin P. Metric attributes of the unified Parkinson's disease rating scale 3.0 battery: part II: construct and content validity. 2006¹⁰

6 *Hanteerbaarheid / feasibility*

- *Taal* → Engels², Nederlands, Frans en Duits⁷
- *Benodigdheden* → invulformulier⁴
- *Randvoorwaarden* → therapeut vult de vragenlijst in⁴
- *Benodigde tijd* → ongeveer 10 tot 20 minuten¹¹
- *Gebruikershandleiding* → nee⁴

7 *Normgegevens*

8 *Overige gegevens*

- Door de Movement Disorder Society (MDS) is een aangepaste versie van de UPDRS ontwikkeld, de MDS-UPDRS. Dit is gebeurd naar aanleiding van de opmerkingen van de auteurs uit bron 5. Toegevoegd zijn items over niet-motorische problemen bij de ziekte van Parkinson, zoals o.a. depressie, pijn en vermoeidheid. De MDS-UPDRS is in meerdere talen beschikbaar, maar er is nog geen Nederlandse versie. Na het invullen van een aanvraagformulier voor toestemming tot gebruik is het meetinstrument in zijn geheel beschikbaar op de site, inclusief een uitgebreide toelichting per onderdeel.¹²
De MDS-UPDRS is als volgt opgebouwd: categorie I, II, en III bevatten 44 vragen, waarbij elk item gemeten wordt op een 5-punts schaal. Categorie IV bevat 11 vragen waarbij de schaal varieert van 0 tot 23. De totaalscore zal variëren van 0 (geen beperking) tot 199 (totale beperking).¹²
Zij is na aanmelding en betaling verkrijgbaar via de European Parkinson's Disease Association.¹³
- De mUPDRS is een gemodificeerde versie van de UPDRS. In de gemodificeerde versie zijn de items die betrekking hebben op rigiditeit en op retropulsie verwijderd.¹⁴
- Er is ook een kortere versie van de UPDRS ontwikkeld met 8 items, namelijk de UPDRS-8. Hierin zijn volgens de auteurs Hauser et al. die items gekozen die het meest van belang zijn voor de klinische besluitvorming.¹⁵

9 *Literatuurlijst*

1. Fahn S, Elton RL. Unified Parkinson's disease rating scale. In: Fahn S, Marsden CD, Calne DB, Goldstein M. Recent developments in Parkinson's disease vol. 2. Florham Park: MacMillan Healthcare Information; 1987. p. 153–164.
2. Siderowf A, McDermott M, Kieburtz K, Blindauer K, Plumb S, Shoulson I, Parkinson Study Group. Test-retest reliability of the unified Parkinson's disease rating scale in patients with early Parkinson's disease: results from a multicenter clinical trial. *Movement disorders*. 2002 Jul;17(4):758-763.
3. Movement Disorder Society Task Force on Rating Scales for Parkinson's Disease. The Unified Parkinson's Disease Rating Scale (UPDRS): status and recommendations. *Movement disorders*. 2003 Jul;18(7):738-750.
4. Martinez-Martin P, Gil-Nagel A, Gracia LM, Gómez JB, Martínez-Sarríes J, Bermejo F. Unified Parkinson's Disease Rating Scale characteristics and structure: the Cooperative Multicentric Group. *Movement disorders*. 1994 Jan;9(1):76-83.

5. van Wegen EEH, et al. Klinimetrie bij de ziekte van Parkinson: een praktische handleiding. Amersfoort; Amsterdam: Nederlands Paramedisch Instituut (NPI); VU medisch centrum; 2005.
6. Tijdschrift voor Psychiatrie. Meetinstrumenten: Unified Parkinson Disease Rating Scale. Available from: <http://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/measuringinstruments/121> [Geraadpleegd 2014 mei 26].
7. Clarke DE, Ko JY, Kuhl EA, van Reekum R, Salvador R, Marin RS. Are the available apathy measures reliable and valid?: a review of the psychometric evidence. Journal of psychosomatic research. 2011 Jan;70(1):73-97.
8. Goetz CG1, Stebbins GT, Tilley BC. Calibration of unified Parkinson's disease rating scale scores to Movement Disorder Society-unified Parkinson's disease rating scale scores. Movement disorders. 2012 Sep 1;27(10):1239-1242.
9. Martinez-Martin P, Forjaz MJ. Metric attributes of the unified Parkinson's disease rating scale 3.0 battery: part I: feasibility, scaling assumptions, reliability, and precision. Movement disorders. 2006 Aug;21(8):1182-1188.
10. Forjaz MJ, Martinez-Martin P. Metric attributes of the unified Parkinson's disease rating scale 3.0 battery: part II: construct and content validity. Movement disorders. 2006 Nov;21(11):1892-1898.
11. Cubo E, Stebbins GT, Golbe LI, Nieves A, Leurgans S, Goetz CG, Kompoliti K. Application of the Unified Parkinson's Disease Rating Scale in progressive supranuclear palsy: factor analysis of the motor scale. Movement disorders. 2000 Mar;15(2):276-279.
12. International Parkinson and Movement Disorder Society. MDS Rating Scales: MDS-UPDRS. Milwaukee: MDS. Available from: http://www.movementdisorders.org/MDS-Files1/PDFs/Rating-Scales/MDS-UPDRSfinal_Update.pdf [Geraadpleegd 2014 mei 22].
13. European Parkinson's Disease Association. Unified Parkinson's Disease Rating Scale (UPDRS). London: EPDA. Available from: <http://www.epda.eu.com/en/parkinsons/in-depth/parkinsonsdisease/rating-scales/updrs/> [Geraadpleegd 2014 mei 22].
14. Abdolahi A, Scoglio N, Killoran A, Dorsey ER, Biglan KM. Potential reliability and validity of a modified version of the Unified Parkinson's Disease Rating Scale that could be administered remotely. Parkinsonism & related disorders. 2013 Feb;19(2):218-221.
15. Hauser RA, Lyons KE, Pahwa R. The UPDRS-8: a brief clinical assessment scale for Parkinson's disease. International journal of neuroscience. 2012 Jul;122(7):333-337.